Ն. 3599 — 1897 ՄԱՅԻՍ 11—12 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ — 1314 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 22 — ՕՆ ԻՒՋԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱԲՕՆԷ ՓԻՅԱԹԼԱՐԸ
12 այըք 6 այըք 3 այըք
Տէրսաատէ 140 ղր. 70 ղր. 40 ղր.
Թաշրա 200 » 100 »
Մէճմուաը 20 փարա

{صاحب امتياز: جيوه‌لكيان}

ԽԷՎԱՄԻ ԳԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
Լէհնէի, Զնճի վէ Յէնճի սահիֆէ ղր. 3
Դէօրտիւնճիւ սահիֆէ 11ի 10ր. հս. » 3
Մէճմուազ նաշիրյա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմաղ վէ աէրճ օլունմայան էվրաղ իատէ օլունմայաճաղ

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ծիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր. Խուսուսի մէքթուպ հաղզընտա կօղէթանըն միւտիւրի վէ միւէլլիֆի
ՏԻԳՐԱՆ ԺԻՎԷԼԷԿԵԱՆ— միւրաճաաթ օլունա

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Եունանիսթան պօսթասը մալիւմտէ հիւսնը սուրէթլէ խիթամ վէրմէք իչիւն, Եունանըն ահվալը մալիյէսինի թէվլիւէ իթմէլէրինի Թայմըզ կօղէթասընըն Աթինա մուխպիրի պէյիւք տէվլէթլէր նասըհաթ իթմէքտէ, վէ Եունան աահիլէրինին իւշէրի ֆէնա պիր հալտէ պուլընտըղընը հիքեայէ իթմէքտէ տիր. Թէսալիատա էքինլէր եւ. պիր հալտէ օլմայըպ, կէլէճէք եըլ պահար մէվսիմինէ գատար պուրալարըն էհալիսի իւճէ իլէ իհթիյաճաթըն աէֆ իտէճէք տիր. Կէօմրիւք հասըլաթը տա հիչ մէսաղէսինտէ կեօսթէրիլիյօր.

Սրանիա Մէճլիսը այանընտա, միւզաքէրէ եանասընտա խարիճիյէ նազըրը տիւգ տը Թօթվան' աղտան վէ լիպէրալ ֆըրգասընտան Մ. Գօմասա պիր թօգատ վուրմուշ տըր. Մէզգիւր ֆըրգա' Թօրզմէ Թալէգ իթմէքտէ իսէ, խարիճիյէ նազըրը իսթիֆասընը վէրմիշ վէ բէնօ վիւգալա Մ. Գանօվասը վէգալէթէն խարիճիյէ նէզարէթինի աէրիճաճէ իթմիշ տիր.

Տիւգ տը Թօթվան իլէ Մ. Գօմասըն շահիտլէրի' թէճավիւզ տիկէր Թարաֆտան ալընճը իչիւն, տիւէլլօյա հաճէթ օլմատըղընը պէյան իթմիշլէր տիր.

ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ԵՈՒՆԱՆ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

Հուլասա

Մուհարեպէնին Թաթիլինէ տաիր Գապը Ալիտէն ճէնէպի տէվլէթլէր նէզտինտէ պուլընան Օսմանլը սէֆիրլէրինէ կէօնտէրիլէն նօթանըն սուրէթի պէր վէճհը աթի տէրճ օլունըր.

«Աթինա գապինէթօսը' միւթարէքէ եաւպըլըըն թարաֆիւ վէ սուլհ պաշ միւզաքէրէթընա պիր ան աղտէմ պաշլանմասընը իսթէմէքտէ պուլունմաղլա, պէյիւք տէվլէթլէրին միւզաքէրէթընա Սէնիյէտէն բէյաղ միւտախալէլէրինի աեղէ ալըպ' Սէնիյէտէն բէրահիյէ չալըշմաղըն Թա-լէպ էյլէմէքտէն մուավէնէթինի Թալէպ էյլէմիշ օլտըղընտան, այնը զամանտա մուվաֆագաթ կէօսթէրիլմէսի միւզագէրէթ էսասինէ գօմանտանլըղըյլա Թէլէկրաֆ էմր օլունմուշ տըր.»

—Ալէմտարա Գըրմըզը Խոճ ճէմիյէթի աղասընտան օլուպ, Եըլտըզ աէրայը ճիվարընտա գէհրի խաս Թալանէսի Մէմուր Թային օլունան աղթ. Քիւթճէր' պիր գաչ կիւն էվվէլ աէլիյաթ իճրա իթմէքլէ աէրաւ, էլինին պիր ճարմազը ճէր նասըլսա եարալանմըշ իսէ աէ, աաղթ. Ճէմիլ Բօչա հաղզընտա պէր իֆիթէլէ աէլիյաթ իճրա օլունմուշ տըր.

—Մէզգիւր Հէյէթ Թապիպլէրինտէն ադթ. Նամըգէ ալմաւն իմ. Թէյաղ միւթալէասը իճաթ պուլըրուլմուշ տըր.

—Եունան էսիրլէրի' Օսմանլը աուզէրինին ,էլինէ կէչմիշ կիւնտէն պէրու մագհար օլտըղլարը լութֆ վէ ինայէթտէն տօլայը, Բուլմանըլար Թէշէքքիւրնամէլէր Թագտիմ վէ Թագտիմ իթմիշլէր տիր.

—Գը իրատէի Սէնիյէ' մուհարէպէտէ վէֆաթ իտէն Օսմանլը գապլիթան վէ նէֆէրլէրինին Թէրքէյլէրի տուլ վէ նէթիմլէրի' նըւզամը վէճհը մաաշլար Թախսիս օլունաճաղ տըր.

—Օսմանլը եարալը աուզէրլէրի իչիւն Լօնտրատան կէօնտէրիլէն 150 Խարթաղ չարշաֆը, 150 Հավլու, 150 Խասաթէ Խիւցի վէ պիր Թօփ աաքլէատան իպարէթ օլան հէտիյէյի Մէնտէլէի Մարթիմ գավլամանասը

Թէսալիատա պուլունան Թօփ Թուզհ վէ Թօղտ Թէսլիմ Թէմէքտէ պուլունմաղլա աէրպիեսը Թուլլու Թիւրքէլէրինին աէրիճաճէ իթմիշ տիր.

—Պու աէնէ Մէգթէպը Թըպպիյէի Աօգէրիյէտէն թէրլտմա իւէ չըգըպ Իգրէնճի վէ իւչիւնճի օրտուի Հիւմայունլարա Թային օլունան 17 Թապիպ էֆ. տիւն ազգամ չըմէնտաֆէրլէ էտիրնէ վէ Սէլանիք չէհիրլէրինէ աղիմէթ իթմիշլէր տիր.

* * *

Թէլէկրաֆ աճէնթէլէրի Թարաֆընտան Բէզվի օլունան տէ Բէլէկրաֆլար.

Բէրլինտէն 20 մայիս.— Նիւյօրք-Վէլտ կազէթասը' Զօրըն Զօթը հազրէթը Թաուխոյիթէ չէգօրկի Թէլէկրաֆտան պահս իտէրէք, տիւնեանըն հէր Թարաֆընտա պուլընտ մէսէլէթ վէ մաղզուրիյէթը ուլամայիւթի մաճէրը օլտուղընը պէյան իթմէքտէ տիր.

Աթինա 20 մայիս.—Սօն Բէմիրթ իսաւէրլէր պուրատա պիր հէյէճանը ազիմ մաճէրը օլմուշլար տըր. Գալիննէթօ' Թէրմօբիլ Եօնիունաէ աօգէրին Թօլըմմալը Թէ կէօրմէք իւզրէ աանիյէ վէ մէմարիֆ հազըրլարը Մ. Թէօտօգի իլէ Մ. Եօթօզաթանըն Սթիլիս նամ մահալէ կիթմիլէրինէ գարար վէրմիշ տիր.

Աթինա 21 մայիս.—Սալը կիւնիւ եօլլիճէն աօնրա Ֆաւրզա նամ մէվգը գարպինտէ պիր մաւհարէպէ վուգու պուլմուշ տըր. Եունանըլար էրթէսի կիւնիւ Թարաֆա նամ մահալէ չէգիլմիշլէր տիր. Օսմանլըլար' անլէրին կէրի չէքիլմէսինի մէն իթմէք իսթէմիշլէր տիր. Եմրիէր վիւրուշ իսէր իթմէք մաւհարէպէ պիր-աէն պիրէ մայիս օլմուշ տըր. Եունան մէրքէզ օրտուսինը' Թէրմօբիլ պօղազը գարպինտէ Թէէսիս օլունմուշ տըր. Եւիզապիլ Գոնսթանտինա' Օսմանլը մաւրախաթասըյլա պէրապէր Թաթիլը մաւխասամաթը իմզալամիշ տըր. Պիթարաֆ պիր հասաւաթ Թային օլունաճաղ տըր.

Բարիզ 20 մայիս.—Միւթարէքէ աղտ օլունմազտան էվվէլ Թէսալիատաքի Օսմանլը օրտուսը' Թարաֆա նամ մէվգըտան 4 քիլօմէթրօ աւզագտա պուլը մէրթիլար Թագտիմ տըր.

Րօմա 21 մայիս.—Թրիպունա կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Եունան գըրալը Եօրկիօս' Թախթը գըրալիէթի քէնտի էրքէք Թօռնունա Թերք իտէճէկմիշ.

Բարիզ 21 մայիս.—Կիրիտտէ պուլընան Եունան աօգէրլէրտէն 700 նէֆէր' Հանեատան վաբօրա պինտիրիլմիշ տիր. Բագը գալան Եունան աօգէրի տէ' բաղար էրթէսի (պու կիւն) հարէգէթ իտէճէք տիր.

Բարիզ 22 մայիս.—Սէն Է Ուազ մէպուսը Կօթէ տը Գլանի' Շարգ մէսէլէսինէ տաիր օլան իսթիֆսարաթը Թէվզի իթմիշ տիր. Մամաֆիհ' մէպուսլարին խիթամընտա, կէչէն պիր այ զարֆընտա տէվլէթլէրին միւզաքէրաթըյլա նէթիճէսի հազըրըրան վէ պու պապտէ Ֆրանսանըն իթթիֆագ օլունան մէվգը վէ մէսլէք խուսուսընտա Բուլտամէնթօյա պէյանը միւթալէա իտիլմէսինի հիւքիւմէթտէն Թալէպ իթմիշ տիր.

Խարիճիյէ նազըրը Մ. Հանօթօ ճէվապ վէրմիշ, վէ էն էվվէլ մէսէլէնին պօղուլտողուն պու կիւնէ գատար բօլիթիգա վուգուաթլարը զիքր իտէրէք, պուտէհու մուհարէպէ աեղէլլէրի հազընտա մալիւմաթ վէրմիշ, վէ չիմտիգի հալտէ տէվլէթլէր աուլհըն պաղաղը հազըրլամաղ վէ նուֆուզլարընը սարֆ իթմէք իչիւն հէպ պիր պուլունտուգլարընը, վէ պու սայէտէ միւսալէթէ ուհամէլինին պաշտալը Թէէմին իտիլէճէկինի, վէ պէյիւք տէվլէթլէր աւրասընտագի միւզաքէրաթըն հիւսնի մուվաֆագաթէ վարաճաղընը վէրմիշ տիր. Մէճլիսը մէպուսան մէզգիւր պէյանաթը գապուլ վէ Թասվիպ էյլէմիշ տիր.

Աթինա 22 մայիս.—Վիւգէլայ սապըգ Թէօտօքի իլէ Եօթօզաթօս Սթիլիսէ կիթմիշլէր տիր. Պէյիւք տէվլէթլէրին միւրէքքէպ գօմիսիօն' պու կիւն պիթարաֆ պիր հասաւաթ Թային իտէճէկլէր տիր. Կարիպալտիին Մէնտա Իթալեանլար Աթինատան չըգմըշլար տըր.

Ֆիթիօթիս էյալէթինտէ գուլհուր իտէն

էշքըյալարըն մէնի իչիւն չէթէլէր Թէրթիպ օլունտուղը պու կիւն մալիւմ իթմիշլէր տիր. Աթինատա Մէնտա Սէնիյէ խիթամ պուլմուշ տըր.

Լոնտրա 22 մայիս.—Փէթէրսպուրկ հաւատիսը Թայինէ մէմուր օլան գոմիսիօնաթըն Թէթիւաէրաեսը ազիմէթ Սէլանիկ Թէրմին տիր.

Բարիզ 22 մայիս.— Մէճլիսը մէպուսանտա Մ. Հանօթօ' տղլաղ պիրինէ Թէվզիհաթ, տօլուլ տէ սայլապն պագլարաթան Թաիմին պուլընտըղը, վէ Գըրիտին Թիւրքիէ հիւքիւմէթինին պէյան ընտավէթլէրինին նասըհաթլարընը Թէլալին գապուլ վէ Թասվիպ իթմիշ օլտըղլարընը, վէ Տէվլէթը Ալիյէնին մէլլէ միւթէզաղ իթմիշ, վէ պէգ պէյանաթ ուղուրա տարի օլմուշ տըր.

Աթինա 21 մայիս.—Տօմօգօ մուհարէպէսինտէ Եունան մէպուսանընտան պիր չօգլարը հաղզըր պուլընմըշլար տըր.

Հանեա 21 մայիս.—Եունան աօգէրինին Կիրիտտէն աւճրը հէթ միւնասէպէթիլէ, էշկալ չէթէլէրի Թէճավիւզաթա գալգըշմըշլար տըր.

Բարիզ 21 մայիս.—Պալը կազէթասը' Կիրիտտէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ ամիրալարը Թէնգզիւհի իտրա իթմիշլէր աէրաւ, իւզէրլէրինէ պու պօղուշլար Թարաֆընտան աթէշ աչըլտըղընը աաիր պիր բիւլոյիթ նէշր իթմիշլէր իսէ տէ, պուհուղու ազէլլէրին Թէմիւպէքէլիք պայտաղը աաղիա պէյան օլունան իսթիֆաղէնին Թարաֆընտան ալըւրմաղը, վէ գէնտիլէրինէ Թէլէֆ իթմէք մաղսատի իլէ իթթիւաղա խալէլիքինէ տաիր պիր մալիւմաթ օլմատըղընը պէյան իթմիշ տիր.

Բարիզ 23 մայիս.— Աթինատան իշար օլունտուղընա կէօրէ, Րօլի գազինէթօսը աղտը մուսալահա Թէթքիգաթը Թէքլիֆինէ իթմիշ, մէսալէ Թագտիմ իթմէքտէ իմիշ.

Մաւհաթէէ գօմիսիօն Օսմանլը վէ Եունան օրտուլարը արասընտա 800 մէթրօ վիւսաթէլի պիթարաֆ պիր հասաւաթ Թային էյլէմիշ տիր.

Խարիճիյէ նազըրը Մ. Հանօթօ' Մէճլիսը մէպուսանտա մէպուսլարըն հագքընտա Եունան Թէղպիրինէ խիթամ վէրմէք իւզրէ պէյ' Թէվէրլէր Թէճաւիւզաթընըն մէսնուլիյէթինէ նէթիճէլէրի մաճէրը օլտուղընը, չիրա Եվրոպա գապինէթօլարը Թարաֆընտան վուգու պուլան իթթիֆագը Զաթը հազրէթի Բատիշահինին լութֆէն գապուլ պույուրտուղլարընը, վէ պուսընըն' միւզաքէրաթը միւսաթպիլ իչիւն իւմիտը մաւվաֆֆագըյէթ վէ էմնիյէթ պէյան իթմիշ տիր.

* * *

ԿԻՐԻՏ

Ավսթրիա-նըն Սիթիէ սէֆինէսի Հանեայա միւվասալաթ իթմիշ տիր. Մէզգիւր սէֆինէ' խատարլաթա օլմուշ օլան Ավսթրիա սէֆինէլէրինին Թամիր իթմէք իչիւն Բիրամօյա կիտէճէք տիր.

—Գոտէն նամ Ավսթրիա Թօբ չէքէրի' պիր Եունան եէլքէնի կէմիսինի Թութմուշ տըր.

—Կիրիտտէն ալըղըլ աօգէրի Բիրէյէ կէօթիւրէն պիր Եունան սէֆինէսինէ րէֆագաթ իտէն Թէլլը նամ Թօփ չէքէրի' Հանեայա աւտէթ իթմիշ տիր.

—Միրալայ Սթէֆօ Բլաթանիտասըն վաբօրա պինէրէք եօլա չըգմըշ տըր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պէյիւք տէվլէթլէր սէֆիրլէրի' էվվէլքի աաղաղ Ավսթրիա սէֆարէթխանէսինտէ Թօպլանէ իճթիմա իթմիշլէր տիր.

—Տօր իւլ Աճէգէ խաւրէսի Թաւֆըրնաւան տաիրէն 5 միւֆէթթիշ Թային օլունարագ, պաւնլար' էվվէլքի կիւնտէն իթիպարէն չէհրին հէր Թարաֆընը կէզէրէք, մէվճուտ աիլէնիլէրէ' եա մէմլէքէթլէրինէ կիթմէլէրինի վէ եախօտ Տօր իւլ Աճէգէյէ կիրմէլէրինի գարար վէրմիշլէր տիր. Պու միւֆէթթիշլէրին հաւլըրընտա պիւլէմէթը ֆաւրիգա օլմագ իւզրէ «Տօր իւլ Աճէզէ միւէթթիշի» իպարէսինի հավի պիր թագալա պուլընմագտա տըր.

—Գատէմ մահչէմէլէրէ ճէլպ իտէն իւթիգա իւէն էննէպիլէր հազըրլըղընտա էվվէլճէ իւթիւգա իւէն Թահգիգաթըն իւֆազըլա Թաւպլեթլէր անլաչըլըղատան աւնրա ճէլպ միւզաքէրէսի եազըլըր' էնճիւմէն Աօլիյէտէն պէյան օլունարագ, գէյֆիյէթ հէր Թարաֆա պիլտիրիլմիշ տիր.

—Պունտան 5 այ գատար աագտէմ խիտամէթինէ միւթաէյին Աօզէթի Բուլմանիա Թէգաւտընա պուլըլան Թէհմինէն Աղէտի կէմի քիրէճէ վէ գադխաս եախօտ Թաղթ 8 նէֆէր իթմիլէլէրըն մուհաքէմէ էվվէլքի կիւն ճինայէթ մահքէմէսինտէ իճրա օլունարագ, 15էր սէնէ քիւրէքէ գօնտրմալարընա հիւքմ օլունմուշ տըր. Էսնաի մուհաքէմէտէ իթթիհամ վէ Բուլմանիա գօնսօլօսխանէլէրի Թէրճիմանը Մ. Բօտէսթօ վէ Մ. Զօրայան հազըր պուլըրմըշլար տըր.

—Տէրսաատէթ Գումրուք գալատա ըսլահ իտիլմէսի մահսուս գումիւլերտէն իսթիֆատէյէ մէրտերէք վէրիլէրէք, պու մէպալիղ նիպէթի Թօփհանէ պինտիրիլմէսինէ Մ. Բոտօսթօյա Թային օլունմուշ տըր.

—Եօրալը աօգէրլէր իչիւն էսէդ Թէպերքի իչիւն Թաուսթոլար Թարաֆընտան Թէպրիւ օլունան հէյէթ չըմ. էթէ գատար 129,764 ղրշ. Թօպլանմըշ տըր.

—Բուլ Բաթրիգի բուլք. Գօնսթանթինօս էֆ. հազրէթլէրի աւնն Պալջիգ. Բիւրալդութէ, քիլիսէսէ Ս. Պատառատ Թարաֆ իթմիշ, վէ պուգուն աղթ 5 բաշբաշլէրինաէ ներսէզ. իքի իլլիկ խարիճինէ քաղըն խասթանէյէ կիթմէրէք հէր Թարաֆը Թէզմիշ տիր.

—Եըլտըզ խասթալէզգընտա Թամէլ օլան տէվլ. Ալէքսանտր Գուրըթխաւսլի բուլը հազրէթլէրինին անվալը աէզհիքէսինաէ էալիգ Թօրէ կէօրիւլմէքէ պաշլամըշ տըր.

—Բիւն աղաթ 4 բաշբաշլէրինաէ Թօրիւէն հարէգէթ իտէն Շիրքէթը Խայրիէ վապօրը' Պէշիքթաշ իսկէլէսինտէն կէչտիկի աըրատա, Եունանըն պուլըրան Բուլկարիստան Սիւլէյման նամըրնա պիր եօլճու, քէնտի խարիճինէ աթըլտըղ իսէ տէ, պաւճըլարըն Ծիւկէ նամ մայէթ վափէրընտան Թէրճիմ էտիլէրէք գուրթարըլմըշ տըր.

—Ալայըն չըմէնտիֆէր Եօլու իւզէրինաէ գիւվէն Գարա Բունար բորաթօնը մէմուրը Եունանլը Տիմօ նամ քիմսէ' Տօմօգօեան Աօմէնլըլար Թարաֆընտան գայթ իտիլիքինի իչիւն, վէ Եունանըլարըն Թիւրքիատան չէգթիրլմասը Թայինաէ Թայինէ իսլէն միւտաէթին խիթամ պուլմաղընդա մէկանը մէմուրիյէթինէ աւէտէթ իթմէսինէ իզին վէրիլմէսինէ միւռաճէաթ Թօրէ Թարաֆըն Թէզզիլէրինէ, անըն ինօ իսէ աէն Թագէ Թէքիլ իթմիշ տիր.

—Թէճարէթ աօգէրիյէ իչիւն Մըսըրտան հէնիւզ 10000 լիրա կէօնտէրիլմիշ տիր.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

«Տայլի Նիւզ» կազէթասը խաւրէ մէճլիսի աէզարէթտան Մ. Շրաուէր իլէ մէզգիւր կազէթա պէյիւք մէմուրլարընտան աօքթօր Զանտէր' էվվէլքի կիւն Շարգ տիւրիւթ գագթաղըյլա Տէրսաատէթէ կէլմիշլէր տիր. Պու կիւն աաւխի կազէթանըն միւտիւրը աւմումիսի Մ. Սիմբնս կէլէճէք տիր.

Պէլինտէսի Տրէզտա կազէթասը միւտիւրի Մ. Գօսլա իլէ Մ. Բիւլման Թաղըն-տա Տէրսաատէթէ կէլէճէքլէր տիր. Մաւմաիլէյհիմանըն աէյահաթը պագը Թէշքիլաթը աարրաֆիյէ Թէմաիւիզէ օլտուղը պագընտան էվվէլ հազըրլըղ իտիլ.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էվվէլճէ իւան օլընտուղը իւզրէ, տիւնքի բագար կիւնիւ Երուսաղէմ Ս. Խաչ Թօրթաւսը օլմաղլա, Մայր Եկեղեցինին Գըլըմ Գափը Թարաֆընտան վուգու պուլան ամէլէթ իճրա պէթէն Բաթրիգ Օրմանեան Աւէն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրի' քիլիսէի մէզգիւրտէ երգէց վէ գարոզ բէգ չօգ ճէմաաթ հազըր օլտուղը հալտէ մուխթէլիֆ պիր սուրէթտէ վէ Վերափոխում սաւուլի իւզրէ Դպրոց Դասը ուհամէլ եօլմալա պուլմուշ Ս. Պատարագ այինի իճրա էյլէմիշ, վէ Վերափոխում գիւնէթը մախսուս օլան ճէմիյէթի պիր սուրէթտէ վուգու պուլմուշ տըր.

Պատարագ այինի աըրասընտա Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի' բէգ միւէսսիր վէ պէլիղանէ պիր գարոզ աաւխ աէօյլէյիպ, էվվէլճէ Երուսաղէմ Խաչ Եօրթաւսընը մաւխթասարէն իզահ իլէ, «Բրիսատօսի հէման 350 Թարիխինտէ Ս. Երուսաղէմին սէրիւսաղզըրլըղ քիլիսէսինտէ մէզգիւր չէհիրլի Ս. Կիւրեղ Հայրապետ գուսաււ իթմէքտէ պուլընտըղը, վէ Արիանոսլար' Խրիսթիանլըղ աէգարէ աւնիրիյէսի տէյէհինտէ պաշլամըշ Բաւռքանըն տինչըքէնանէ իճրա իթմէքլէ աէրաւ, նաէճէհան Բրիսատօսի Ս. Խաչը' բուլք պաշլանմաղըն էչիւաղը գունէշ օլմաղ, վէ պու Խաչըն պիր աւճէ Գողգոթա տաղընըն Թէբէլէրինէ, վէ պաւշ' Ձիթենեաց տաղընա գատար աւզանըպ չուլէլէրինի կէնտիւրօն Թապիր օլընան գայէթ աէրին աէրէնին տիւպինէ գատար եայըլմըշ տըր. Պու սուրէթլէ, Մատթէոս Աւետարանիչին իֆատէսինէ Գալուստ աւիսկէրպութիւն կիւնիւնտէ «Երեւեսցի նշան յերկինս» քէլամը մուգատտէսի իճրա օլընմըշ, վէ Խրիսթիանլըգ տիւնեասէ եէնի պիր աէվրէ գիւշատ օլընմըշ տըր.»

Պունտան մաատա Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի' մէզգիւր գարօզընտա Դպրոց Դասըն Թէճէսսիւս վէ աէվալը աէրէքէսինտէն տօլայը պահս իթմիշ օլմաղլա, տիւնքի գարօզըն իչըւ գըսմը' եաւրընտի նիւսխաէթէրաւ հէման այնէն նագլ աւ աէրճ օլընաճաղ տըր.

Բարօզըն խիթամընտա Վերափոխում գիւնէթինին իճրասընտա միւպաշէրէթ օլընըպ, 7 աէնէտէն պէրու պէյիւք չօղուպ պիր սուրէթտէ վուգու պուլմատըղը օլան տիւնքի Վերափոխում գիւնէթինի էհալի էնգաըզ հայրէթլէ միւշահէտէ իթմէքտէ պուլընմըշ տըր.

Մէզգիւր գիւնէթի Կիւլպէնքեան Արժ. Տ. Բարգէն վարդապետ իճրա էյլէմիշ տիր. Դպրոց Դասը հէյէթի Վերափոխում այինը բունհանիսինի եռաձայնաւոր Մեհեկեան Գրիգոր էֆ.ին նէզարէթի, վէ Ամենապատիւ

Փափազեան Միհրան վէ Առաջարկի պիր Խաչատեան Խաչիկ վէ Մեհեկեան Թավնանէս էֆ.լէրին միւավէնէթիլէ բէգ միւքէմմէլ պիր սուրէթտէ իճրա էյլէմիշ տիր.

Պատարագ այինինին խիթամընտա Մայր Եկեղեցի Դպրոց Դասըն ուհամէլ եօլմալըլարընըն վէ համիյէթքեարանըն բուլսըլարը իչիւն Հոգեհանգիստ աաւլարը օգունմըշ, վէ մաւխալէֆէն Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի' պայը բուլսանը իւէ Դպրոց Դասըն աէվրէսի մախսուսէսի օլան Ուսումնարանա կէօթիւրիլմիշ, վէ օրատա Դպիրներին ջերմ.թեռ հազըր օլունմագլարը հալտէ Թէճիլէ գուլէ հավի պիր մէգթուպ իրատ էյլէմիշ տիր.

Ուսումնարանտա Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի պիր այ միւտտէթ իսթիրահաթ աօնրա Երուսաղէմ մադաւսէտա աղիմէթ իտէրէք, կիւնտիւզ օրատա Թամամ իթմիշ տիր.

—

Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, պու կիւն աաւֆըր. Մայիս 24 օլուպ, Ինկիլթէրէ գըրալիչէսը Վիքթօրիա հազրէթլէրինին աօղուլուշընա միւսատիֆ էսասը մախսուս օլմագ միւնասէպէթիլէ Բաթրիգ վէքիլի Ճէվահիրճեան Գեր. Տ. Գոռէլ Ս. վարդապետ' ըէֆագաթընտա Եկեղեց. Արժ. Տ. Զաւէն վարդապետ պուլընտուղու հալտէ, Պէյօղլընտա Ինկիլթէրէ սէֆարէթխանէսինէ աղիմէթ իտէրէք, Բաթրիգ Աւէն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլէրի Թարաֆընտան սէֆիր Սըր Ֆիլիպ Գըրրիյէ ըէսմը Թէպրիքէ իւֆա իթմիշ տիր.

—

Էվվէլքի սաաթ Գալաթա քիլիսէսի Խորհրդարանընտա աղտ իճթիմա իտէն Սըրպ Նշանյանք Խնամակալութիւնը հէյէթի պազը միւհիմմ գարարլար վէրմիշ տիր. Հէյէթին 4 սաաթ գատար իմթիտատ իտէն միւզաքէրաթը էսնասընտա, էօգսիւզ չօճուգլարա Թախսիս օլընմագ իւզրէ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինէ կէօնտէրիլէն մէպալիղ վէ պու մագսատլա Թօբլանմաղ մէմուր օլան աղչէ հէսապ իտիլէրէք, Վանա, Տիգրանակերտ, Ուրֆա, Խարբերդ պիրէր վազզ. վէ Եոզղատ կարմիր վանքընտա պիրէր էօգսիւզխանէ քիւշատընա գարար վէրիլմիշ տիր.

Ջիքր օլունան վանքլարըն հազըրլըղը էօգսիւզխանէյէ Թախսիս օլունմաղը կէօրիւլիւ, մահալլինէ վէրիլէն իւանլէր գապուլ օլունաճաղ, վէ Բաթրիգխանէ աէխի այտան այա մէզգիւր 5 էօգսիւզխանէ իչիւն 60 լիրա վէրէճէքլէր տիր.

Պունտան մաատա, Տէրսաատէթ կէթիրիլիպ Ս. Փրկիչ խասթախանէսի Որբանոցընտա գայըրըլանաղ օլան 100 էօգսիւզ չօճուգ իչիւն Բաթրիգխանէնէ այտան այա միւնասիպ պիր մէպլաղ Թախսիս գըլընըպ նըւսփէթ իւէն Թէչքիլիւսաթ իճրա օլունմըշ, վէ պու պապտէ խասթախանէ Հոգաբարձութիւնը հէյէթի իլէ լազըմ կէլէն միւզաքէրէ իճրա իտիլմիշ տիր.

Էօգսիւզխանէ աչըլմաղ մահալլէր Առաջնորդարանլարա չու պիր գաչ կիւն զարֆընտա մէքթուպլար եազըլըպ, վէրիլէն գարարլար պիլտիրիլէճէք, վէ պու խուսուսա լազըմ կէլէն Թէպլիղաթ իճրա օլունաճաղ տըր.

—

Միւթէվէֆֆա Ազարեան Արիստակէս էֆ.ին պիրատէրի օլուպ Բաթրիգխանէ պուլունան Ազարեան Ժողէֆ էֆ.' Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր.

ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ՆՈՒՆԱՆ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

Թարաֆը վալէտի Սէրասքէրիյէ Նուտնան հուտուտը գոմանտանը վէ օրտուի Հիւմայուն միւշիրի ոէվլ. Էտհէմ բաշա հազրէթլէրինտէն մայիս 10 թարիխլի վարիտ օլան թէլէկրաֆըն սուրէթի տըր.

Նէնիշէհիր վէ Վօլօս վէ Զաթալճա վէ Տօմօգօտա միւհաթէլիֆ չարփըշմա մահալլու օլարագ 34318 մէրմի իլէ 95 ատէտ միւհաթէլիֆ չափտագի թօբլարտ մահալլու գարագը ոէմիրճի վէ ինկիլիզ թէֆէնկլէ արապասը վէ 96 ատէտ նագլիյէ արապասը վէ 3169 կրա թիւֆէնկի վէ 12,334 աանարգ կրա ֆիշէնկի, վէ պիր խայլի լէվազիմը միւթէնէվվիտէ հարպիյէ ալտ ու իղթինամ իտիլտիկի, վէ պունլարըն 4 գըթա ճէպախնէի բօսթա իլէ թագտիմ օլընաճաղը մաարուզ տըր.

Միւշիրը միւշարիլէյհ թարաֆընտան էվվէլճէ վուգու պուլան իշարաթա նազարէն, չիմտիյէ գատար էլէ իտիլէն թօբլարըն ատէտի աալի 10½ատէտէ պալիղ օլուպ 12 գըթա գալէ, վէ միւհաթէլիֆ չափլարտա 5 գըթա տաղ թօբը գի ճէման 17 գըթադան իպարէթ պուլընտուղլարը անլաշըլտըղընը՝ թարաֆը վալէտի Սէրասքէրիտէն իշար օլընմըշ տըր.

* *

Տօմօգօ մուհարէպէլէրի.

Մէվգըի մէզքիւրըն կէրէք մուհարէպէսի վէ կէրէք մուհարէպէի մէզքիւրէ էվվէլէյաթը հագգընտա Բարիզին Թան կազէթասընտա կէօրիւլէն պազը թաֆսիլաթ տըր.

Խունտանլըլար՝ միւթարէքէտէն էվվէլ Էփիրօս ճիհէթինտէ նէնիտէն հարէքաթը թէարրուզիյէյէ պաշլատըղլարընտա, Թէսալիատագի Օսմանլը էրքեանը հարպ հէյէթի տախի թէքրար իլէրիյէ տօղրու իլէրի հարէքաթ գարար վէրմիշ տիր. Ֆարսալատան Հալմիրօսա գատար միւմթէտ օլան թէքմիլ խաթթը իւզէրինտէ 30,000 գատար նէֆէրաթը հավի օլան Էտհէմ բաշա օրտուսը՝ կէչէն բազար էրթէսի սապահըը Տօմօգօ բիշկէահընտա Խունտան վէլիահտըընըն մէվգըլարը իւզէրինէ հիւճում իթմիշ տիր.

Էն էվվէլ միրալայ Գոգամանոս իլէ մէզտուս Թէրթիբինին թահթը գումանտասընտա պուլընան Խունտան սօլ ճէնահ տուգէրի մուհարէպէյէ կիրիշիպ, էն պէօյիւք թօբլարը 7000 մէթրօյա գատար կիւլլէ աթան Տօմօգօ պաթարեալարընըն միւզահէրէթիյլէ միւմքին մերթեպէ մուգավէմէթ իտէպիլմէքտէ կէօրիւնմիւշ, վէ եօլլէնտէն սօնգրա սաաթ 2աէ Խունտաննըն սաղ ճէնահը իւզէրինէ ատէի հիւճում վուգու պուլարագ, պունըն գումանտանը միրալայ Մաավթրօքօս՝ Օթրիս տաղլարընտա գէտին Ֆուրգա պօղազընտա տօղրու տէրհալ րիւճաթ իթմէկէ պաշլամըշ տըր. Օ կիւնիւ աղշամ ալաֆրաթա սաաթ 5աէ աթէշը հարպ ումումիյէշիպ, չօրգ ճիհէթինտէ միրալայ Սմօլէնսքինին խաթթլարընտա գատար եայըլմըշ տըր. Մումայիլէյհ միրալայըն պաշըրճա գումանտանը վէ Վօլօս քէօրֆէզի հիվարընտա Հալմիրօսըն ճէնուպ ճիհէթինտէ թօրլանմըշ պուլընըյօր իտի.

Օսմանլըլար գավվէթլէրինին էն զիյատէ Խունտանլըլարըն սօլ ճէնահը իւզէրինէ վէրմիշլէր տիր, զիրա Խունտանլըլարըն սաղ ճէնահը Տօմօգօ էօնիւնտէ գօլայճա մաղլուպ վէ պէրիշան օլմուշ, վէ Օթրիս տաղլարընտա Ֆուրգա պօղազը պօյընճա միւվաֆֆագ թաքըպ իտէրէք, օրտայա քէնտիյէ աղ չօգ չէքէ տիւշէն վէրէմիշիշ տըր. Կէօրիւնիշէ Խունտան օրտուսընըն մէրքէզի աատի՝ վէլիահտը իլէ պէրապէր կէճէ գարանլըղ պատըզատան սօնգրա կէրի չէքիլմիշ տըր. զիրա Խունտանլըլար՝ Տօմօգօյը կէճէ իղթիյարըտան սօնգրա պօշալթմըշլար, վէ Օթրիս տաղլարընա տօղրու չէքիլմիշլէր տիր.

Դօրտ ճիհէթինտէ մուհարէպէյէ կիրիշմիշ օլան Խունտան սօլ ճէնահընըն նէ օլտըղընա տաիր թէլէկրաֆլարտա մալիւմաթ վէրիլմէտիկինտէն, Օսմանլըլարըն՝ մէզքիւր սօլ ճէնահըն Լամիայա տօղրու օլան խաթթը րիւճաթընը քէսմէկէ, վէ անը Օթրիս տաղլարընըն աուքէր իչինտէ սարը օլան գորպ ճիհէթինէ թիւսքիւրթմէկէ մուվաֆֆագ օլմուշ օլմալարընա Աթինատա չիւպհէ օլընմագտա իմիշ.

Գալէտաէ թարիֆ օլընան մուհարէպաթտան սօնգրա Խունտանլըլար Տօմօգօյը թէրք իլէ Օթրիս տաղլարընա չէքիլմիշ օլտուգլարըտան, Տօմօգօ մէվգըի մալիւմ օլտուղը իւզէրէ Օսմանլըլարըն էլէօյ գալմըշտըր կէչմիշ տըր.

* *

Մէ-Բուրնու.

Իշպու միւթարէքէ հագգընտա պազը թաֆսիլաթ տըր.

Վիէննա 19 մայիս.—Աթինատան չէքիլէն թէլէկրաֆլարա նազարէն, տիւն աղշամ (եանի մայիսըն 6/18նէ ոաստ կիւնիւ) ալաֆր. սաաթ 7աէ Խունտան վէլիահտը բրէնս Գօնսթանթինին Թէսալիա օրտուսը հագգընտա միւթարէքէ իմզալանմըշ տըր. Օսմանլը գումանտանը Էտհէմ բաշա հազրէթլէրի՝ Տօմօգօյը հէմէ զապթընա կէչիրտիքտէն սօնրա, Խունտան վէլիահտը իլէ միւգաքէլէյէ կիրիշմէք իչին Տէրսաատէթտէն էմր ալմըշ տըր. Իշպու միւգաքէլէթըն նէ սուրէթլէ նէթիճէ իթթիկինէ տաիր թաֆսիլաթ խօգ տըր. անճագ չիւրտօղը մալիւմ տըր գի, միւգաքէլէթէ մէզքիւրէ նէթիճէլէնմիշ տըր.

Գու սուրէթլէ, Թէսալիատա ալուբէլ 2/14աէ պաշլամըշ օլան մուհարէպէ՝ մայիս 6/18աէ թամամ օլընմըշ տըր. Իշպու 36 կիւնլիւք միւտտէթաէ, պիր չօգ չարգա մուհարէպէլէրիյլէ 4 պէօյիւք մուհարէպէ վուգու պուլմըշ տըր. Իշպու 4 պէօյիւք մուհարէպէ՝ Թուրնավօ իլէ Լարիսանըն Խունտանլըլար թարաֆընտան թէրք օլունմասընտան էվվէլ Մաթի մուհարէպէսի, վէ Վէլէսթինօնըն վէլիրահտա թարաֆընտան պօշալթըլմասընտան էվվէլ Ֆարսալա (Զաթալճա) վէ Վէլէսթինօ մուհարէպէլէրի, վէ Օթրիս տաղլարընա տօղրու րիւճաթ օլունմազտան էվվէլ Տօմօգօ մուհարէպէսի տիր.

Էփիրօս ճիհէթինէ կէլինճէ, գումանտան Օսման բաշա հազրէթլէրի՝ Էտհէմ բաշա հազրէթլէրի կիպի թամիլը մուխասէմաթ իչին էմր ալմըշ օլտուղընտան, տիւն (կէչէն սալը) ալաֆ. սաաթ 5աէ Արտա էօնիւնտէ Թաւմըշ օլտուղը իմարէթ խաթթինտէ իւզէրինէ պէյաղ պայրագը չէքմիշ, վէ պատէհու սալը Արտա Օսմանլը չէհպէնտէրի իլէ 2 գարաղթանտան միւրէքքէպ պիր հէյէթը մուխասէմէյէ Էփիրօս ճիհէթինին Խունտան գումանտանը միրալայ Մանօսը էլչի էյլէմիշ տըր.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ

Աւսթրիա Մէճլիսը այանը՝ իմբէրաթօրա թագտիմ օլընաճագ թէշէքքիւր մազպաթասը լայիհասընը պու քէրրէ թանզիմ միւզագէրէյէ պաշլամըշ, Գօհէմիա վէ Մօրավիա էյալէթլէրինտէ Ալէման լիսանըյլա պէրապէր Չէք լիսանընըն տախի իսթիմալը հագգընտա մահլիմ օլան էմրնամէլէրի թէղէրիֆ վէ մուախէզէ իթմիշ օլմագլա, րէիսը Վիւքելա գօնթ Պատէնի՝ չէտիտ ու գէլլար տէրտինտէ թաարիզ քէլամ իտէրէք, մէզքիւր էմրնամէլէրտէն տօլայը Ալէմանլըլար միլյանընտա էնտիշէ զուհուր իթթիկինէ պէք գիլյաթէ թէէսսիւֆ իթթիկինի, վէ Ալէման լիսանըն էհէմմիյէթինէ քէսաէնին քէնտիսինտէն զիյատէ գանաաթ հասըլ իթմիշ օլտուղընը, վէ էկէր Ալէմանլըլար գալյինի բախնէզար իթմէկէ թատաթաի իտէր իսէ աէ՝ քէնտի մէվգըի րէսմիսինէ մախսուս օլան հէյսիյէթ վէ գանաաթթէրինէ մուխալիֆ պիր հարէքէթը պուլընմըշ օլաճաղընը, վէ հուքիւմէթին՝ լիսանլար մէսէլէսինի պիտէրաֆանէ սուրէթտէ թէսուիյէ իչին մէճլիսին էմրինէ միւրաճաաթ, վէ լաքին քէնտի նոգթայը նազարընը մուհաֆազա իտէճէկինի պէյան իթմիշ տիր.

* *

Աւսթրիա-Մաճարիսթան իմբէրաթօրը Ֆրանսուա Ժօզէֆ՝ տիւնքի բազար կիւնիւ Բէշթէ Մաճար մէճլիսինը վիւքէլասընի իքրամ էյլէմէքթէ իթմիշ տիր.

Մաճար Մէճլիսը մէպուսանընըն րէիսի իլէ րէիսը սանիսի՝ Բէշթէ տաա խանէտանը իմբէրաթօրի աղասընտան արզըհալ Օթօնը զիյարէթ իթմիշ օլաճագլարընտան, պազը Մաճար կազէթալարը՝ պու զիյարէթէ պիր մանէա համլ իտէրէք, կէօյա Թօմսթը իմբէրաթօրի վէրտաէթէ ինէ պիր մանէա համլ իտէրէք՝ իքրըզը պէյան իթմիշլէր իսէ տէ, Վիէննանըն Գօռէսբօնտանս Բիւրօն կազէթասը՝ պու հավատիսի քէօյլիւյէն թէքզիպ իտէրէք, Օթօնըն պու զիյարէթինէ պէք ոէքիտէ մէնսուպ հէր հանկը պիր մանէա վէրիլմէլի օլմատըղընը, վէ մէպուսանըն աատըյա էտաաթ պէրվայը, Պէշթէ պուլընտուղ պէյանընտան սոնրա ... պուլընտուղունու պէյան էյլէմիշ տիր.

Մէզքիւր պէնտէ մէկթուպ ... Գուլկարիսթանըն պու կիւնէ գատար իթթիխազ իթմիշ օլտուղը սիյասէթտէն այրըլմամասը լազըմ կէլտիկինի, Գուլկարիսթան Պրէնսլիկինին էյալէթ օլտուղունու խաթըրլաթմըշ տըր.

Կէչէն բէնշէնպէ կիւնիւ Մատրիտտէ Գօրթէզ մէճլիսլէրինին րէսմը քիւշատը իճրա օլընմըշ, հիչ պիր հատիսէ վուգու պուլմամըշ իսէ տէ, պիւտճէ հագգընտա չէտիտ միւպահասաթը վուգու պուլաճաղը թախմին օլընըյօր.

Ֆիլիբբին աատալարընտագի Սբանեօլ աասքէրինին գումանտանը ժէնէրալ Բօլավիէյա՝ Սբանիա Գօրթէզ մէճլիսլէրինին մէզքիւր իֆթիթահընտա հազըր պուլընմըշ օլտուղընտան, Ֆիլիբբին աատալարընտագի իսեանըն էօհաէսինտէն կէլմիշ օլմասընա մէզնի, հագգընտա թէվէճճիւհքեարանէ նիւմայիշլէր վուգու պուլմուշ տըր.

Ֆրանսա ատլիյէ նազըրը Մ. Գարթու՝ Բարիզտէ Ժան կուժօն սօգաղընտագի ումուրը խայրիյէ պազարը ֆէլաքէթինտէ ճանլըր գուրթարարագ, իպրազը աաշըգ համիյէթ վէ ինսանիյէթ իթմիշ օլան ֆէտաքեարլարա կէչէն ճումա կիւնիւ պիր չօգ ալթըն վէ կիւմիւշ մատալիալար իթմիշ տիր. Նազըրը միւշարիլէյհ՝ արաղածը Ժօրժ տախի Լէժիօն տ՚Օնէօր նիշանընըն շէվալիյէլիք րիւթպէսինի իթա էյլէմիշ տիր. Մէրգում Ժօրժ՝ 10—12 աէքթա խանկըրըն էն ալէվլի վէ էն թէհլիքէլի հէրլէրինէ աալըրարագ, հէր նէ գատար քէնտիսի տէ ֆէնա հալտէ եարալանմըշ իսէտէ, 20 քիշիտէն զիյատէ աատամ գուրթարմագա մուվաֆֆագ օլմուշ տըր.

Սօֆիատա նէշր օլընան վէ չիմտիյէ Գուլիար հէյէթը նուզզարընըն միւրէճճիհը էֆքեարը օլան Միր կազէթասը՝ րէիսը նուզզար Մ. Սթօիլօֆըն թէէսսիւրէ թահթընտա օլմագ իւզրէ կէչէն ճումա կիւնքի նիւխաէսինտէ բէք միւհիմմ պիր պէնտ նէշր իթմիշ տիր. Մէզքիւր կազէթանըն իֆատէսինէ կէօրէ, էկէր Գուլկարիսթան՝ խուսուսաթը քօնտանէ պիր բօլիթիգա միւլքի իթթիխազ իտէճէք օլուր իսէ, բէք ֆէնա թէհլիքէլէրէ տուչար օլապիլիր. Վազիֆէսի վէ մէնֆաաթը իյճապընտան օլարագ, Գուլկարիսթան էմարէթի մէթպուը օլան հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ հիւսնը իմթիզաճ վէ մուսաչիրէթինէ հէր հալտէ աէվամ իթմէլի տիր.

Մէզքիւր պէնտաէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, Գուլկարիսթան՝ պու կիւնէ գատար իթթիխազ իթմիշ օլտուղը մէսլէքը սուլհճույանէտէն այրըլմագ նիյէթինտէ պուլընմայօր.

—

Օրլէան տիւգը Ալէքսանտրըն իսբօրը իւզէրինէ, րէիսը միւզէյյա Մ. Սիմիշէն՝ ժէմուրիյէթին թէրք իթմէմէսի մուվաֆֆագաթ իթմիշ օլտուղը՝ Գէլկրատտան խապէր վէրիլիյօր.

—

Միւթթէֆիգա Ամէրիքանըն Մէճլիսը այանը՝ Գուպա մէսէլէսինէ Միւթթէֆիգա Ամէրիգա ճիւմհուրիյէթինին պիթարաֆ գալմասընա գարար վէրմիշ օլտուղը՝ Վաշինկթօնտան պա թէլէկրաֆ Բարիզէ իշար օլընմըշ տըր.

—

Բուսիատա Խարգօֆ էյալէթինտէ քէօյին Բէրտէշտէվօ նամ մահալլէ աէխիլէն պիր հարիգ զուհուր իտէրէք 300 խանէ եանմըշ վէ 1700 նուֆուս էֆրատը աուչար գալմըշ տըր.

—

Պօմպայտան մայիս 20 թարիխիյլէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Հինտիսթանտա Գուչ-Մահէվի նամ նահիյէտէ խուսուսըլէ խասթալըղը էլան պէք չէտիտ պիր սուրէթտէ աէվամ իթմէքտէ օլուպ, հաֆթատա 2000 վէֆիյաթ վուգու օլմագտա տըր. Էհալինին նըսֆը ֆիրար իթմիշ տիր. Լօնտրատագի լօրտ չէմպըրլէյնին Հինտիսթան իչին գիւշատ իթտիկի իանէնին միգտարը՝ կէչէն չարշէնպէ կիւնինէ տէկին 14 միլիօն ֆր.ա պալիղ օլմուշ տըր.

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գալաթա Էմթաալ Էնթէպիւ կէօմրիւկի նէզարէթինէ՝ Բուսաւմաթ Էմանէթի ճէլիլէսի միւֆէթթիշլէրինտէն Ճէմալ պէյ էֆ. թային պույուրուլմուշ, վէ մումայիլէյհին էսքի րէսմի իճրա օլունմըշ տըր.

* *

Ճէզայիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի մէքթուպճուսու սապըգ Ահմէտ պէյ իլէ Թիւճճարտան Անտոն Աղաեա էֆ.յէ սուլէտ րիւթպէսի, վէ Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահքէմէսի Պիրինճի Ճէզա տաիրէսի աղասընտան Էսաղ. Համիտ պէյ իլէ Տախիլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի Նուֆուս գալէմի խուլաֆաէսընտան Հաֆըզ Նահիմ էֆ.յէ թէրֆիհէն միւթէմայիզ, վէ Նաֆիա քուսաւմաթ միւտիրի բէյ. Ռաֆ պէյէ ռուլիւս րիւթպէսիլէր թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր.

* *

ՆԻՇԱՆ

Թօբճու մուավինլիմի ֆէրիգ ատուֆ. Կըբաւմազօֆ բաշա հազրէթլէրինին զէվճէսինէ 1ինճի, վէ Խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի ումուրը հուգուգիյէ վէ միւշաւէրէթէ միւտիրի մուավինի սաաթ. Վայա էֆ. հազրէթլէրինին զէվճէսինէ Չրտըր րիւթպէլէրտէն Շէֆգաթ նիշանը Հիւմայունը իհսան պույուրուլմըշ տըր.

ԱԶԱՐԵԱՆ ԱՐԻՍՏԱԿԻՍ ԷՖ.

Մալիւմ օլտուղը վէճհլէ, միւթթէֆիգա Ազարեան Արիստակէս էֆ. միւէսսիսլէրինտէն պիրի պուլընտուղը Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը րիյասէթինի աէֆաթլա իֆա իթմիշ տիր. Մէզքիւր Օտանըն րէսմի կազէթասը պուլունան «Թիճարէթ Օտասը կազէթասը» կէչէն ճումա էրթէսի կիւնքիւ նիւսխասընտա կէրէք Թիւրքճէ վէ կէրէք Ֆրանսըզճա գըսմըլարընտա, միւթթէֆիգա միւշարիլէյհին Թիւրքիա Թիճարէթ վէ սընայիինին թէրագգըյէ խուսուսընտա իպրազ էյլէտիկի հիմմէթը կիւզէլ պիր սուրէթտէ թամէտ իթմիշ օլտուղընտան, պէտբախթ զէվաթըն իրէսի միւհաբէթ աաա օլընմըշ տըր.

Տէրսաատէթ Թիճարէթ վէ Զիրաաթ վէ Սընայի Օտասը րէիսի, րէիսը սանի պէլէտ րէիսլէրինտէն, Ազարեան Արիստակէս էֆ.նին կէչէն բազար էրթէսի կիւնէ իսգէնտէրէյէ իլէ Պրինտիզի տարսընտա, Լօյտ գումբանիասը վաբօրլարընտան պիրինտէ վէֆաթ իթթիկի՝ թէէսսիւֆէ աղիմ իսթիխպար գըլընմըշ տըր.

Ումումի իշլէրէ միւթթէֆիգա միւշարիլէյհին նէ աէրէճէ խայըրխահ օլտուղը հէմէն հէր քէսին մալիւմի պուլընտուղընտան, պուրատա թէրճէմէի հալինի թէզգար արզուսընտա տէյիլիզ.

Ազարեան էֆէնտի վէ մախսուսը Թիճարէթխանէ վէ պանգազընըն րէիսի օլան միւթէէլլիֆի միւշարէլէյհ՝ մութաալլիգ մէմուլիքէթ օսպաք իտէն միւթէսադտիտ թէճրիւպէլէրի նէթիճէսի օլարագ, մուսամէլաթը՝ ֆէվգէլատէ աքիլանէ վէ սուրէթիւքանէ իտարէ իտէր, հէր քէս վէ հէր իշ հագգընտա քէմալը սուրաթիլէ վէրաթիքի րէյլէր, հիչ պիր զէման աուչարը խաթա օլամագ իտի. պինաէնալէյհ միւշարէլէյհին պուլընտուղը սէնայի վէ թիճարէթ չիւպալէլէրինտէ՝ աստուրը մուվաֆֆագըյէթ թապիի իտի.

Միւթթէֆիգա միւշարիլէյհին թահթը րիյասէթինտէ օլարագ աչըլան վէ վէքաթընտա գատար պու ժէմուրիյէթ էօհտէլէրինտէ գալմըշ օլան Տէրսաատէթ Թիճարէթ, Զիրաաթ վէ Սէնայի Օտասը՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէ վէ րիւֆէգալի քիլմաէլէրի միւթէվէքքիլ միւշարէլէյհէ օլան իլմ ու իթթիլաալարընտան մաաթէնէն վէ մանէն իսթիֆատէ իթմիշ տիր.

Միւթթէֆիգա միւշարիլէյհ մէմուր իտիլտիկի գոմիսիօնլարըն սումամընտա մէմլէքէթին մէնաֆիինէ մուվաֆիգ պէյանըը րէյ իթմիշ, վէ միւլքին մէնաֆիինէ մուխալիֆ խուսուսաթըն րէտտինի՝ քէնտիսինէ մէսլէքը մախսուսու իթթիհազ էյլէմիշ, վէ պունը հէր զէման վէրաը զէվալ իթմիշ իտի.

Միւթթէֆիգա միւշարիլէյհին իգթիսատըն ինքիշաֆ իտէն պիթարաֆիլէզնատան, վէ մէմլէքէթէ հիչ պիր ֆայտաէ մէնաֆիճէ մէկդան պուլընմայան մէսաիլէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ կէրէք մախսուսը Թիճարէթ վէ սինայի իմիլաթի իչին խիտմէթ, վէ կէրէք մէնաֆիինի միւսլիքլէյիւ էն կիւզէլ թէթպիրլէրը մէտ պիր սուրէթտէ ... իթմիշ տիր.

Միւէսսիսլէրինտէն պիրի պուլընտուղը Տէրսաատէթ Թիճարէթ վէ Զրաաթ վէ Սէնայի Օտասընըն թէէսսիսինտէ պէրու, միւթէֆէքքիր միւշարիլէյհին հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Թիճարէթ Օտասընըն ... (մօնօբօլ) հագգընտա թէզաքիրլէրի արզ վէ տէրմիյան իտէրէք, ... պիր սուրէթտէ իպրազ իթմիշ տիր.

Թիճարէթ վէ զրաաթ վէ սէնայի Օսմանիյէնին նէշվ ու նէմասը իչին ... Թիճարէթ Օտասընըն ... Թիճարէթ Նէզարէթը ... 1312 մայիս 11 թարիխլի ... միւթթէֆիգա միւշարիլէյհին րէիսի պուլընտուղը Թիճարէթ Օտասընըն հագգընտա ... պիր չէքէ ... իտէր.

Պու խատամէթլէրէ պինաէն, միւթթէֆիգա միւշարիլէյհ ղայէթ միւթէվագը օլտուղընտան, 18 սէնէ րիյասէթինտէ պուլընտուղը Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը ումում ազալարընըն հիւսնը թէվէճճիհինէ մազհար օլմուշ, վէ ... Թիճարէթ Օտասը հէյէթի ... մալիւմ վէ ... իթթիկինէ ... պիր մէվզու միւշարիլէյհին ... իրթիհալինէ ...

)(144)(

ՍԷՐՎԷԹ ՎԷ ՄՈՒՀԱՊՊԷԹ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ԱՆՏՈՆ ԱՂԻԹ

Գալէրի մուգայիրի Ժիւլիէթ ալ Գրէն՝ անլայամայը գալտըղլարը տարգըրընտան ... խօզարը ալարագ, թէբէթինէ տօղրու ... թօբլար վէ ... պալտլար իտի.

Ժիւլիէթին՝ պօղազընտա՝ էրքէք խօզարը կիպի քիւչիւք պիր խօզա գօյմուշ վէ գըրմըզը մաղամընտա ալ պիր գօրտէլա պաղլամըշ օլտուղը կիպի, պուսթօսընըն օփուշ ... պիրինէ գըրմըզը պիր կիւլ ... վէ էլլէրինէ ալ ... կիյմիշ իտի.

Րընէ պիրէր պիրէր վէ աուլ ու աուլ ... միւթէֆէրրիգաթըը թէագիպ ... քէօյլիւ գօրը ... կէօրիւնճէ, իչէ նիհայէթ վէրմէք ... —Գրէլ կիւզէլ պիր գաաըն իմիշ, ... տէյի ...

—Հաթթա գըյէթ կիւզէլ.

—Տէյսէ ... վէֆաթ իթմիշ պիր ... , ... մի տիր, ...

—Վէֆաթ իթմիշ օլտուղը մուհաղգագ տըր.

—Ճէնապը Հագգըն ... պիր ... . . . պիր գըզը ... ըն հարէքէթ իթմէզտէ ... պէօյլէ օլուր. Հէր կիւն ... պու ... թէրէք ... պիր ... էյլէմիշ տիր.

—Սաատէթ ալ Գրէնին քէնտիսինէ մախսուս պիր Թալիլէթ սաամը օլմաղը լազըմ կէլիրտի.

—Օ սա վար, օնալը սա կէօրմէլի թէթէսինիզ.

—Միւմքին իտի.

Բէօյլէ գըզը օսատան ... պիր գօրսա ... վէ Րընէյի Թալիլէթ օսատա կէօթիւրտիւ. Օսանըն ... պիր ... մըշ իտի.

Լօզօմանօ իւզէրինէ ... ֆոգֆուրի ... վէ ... քուաֆէրի Ժիւլիէթ ալ Գրէնին իսմինին իլք ... վէ Գորօն ...

Լօզօմանոնըն ... ...

—Ջանն իտէրիմ քի, ...

—Օլուրի, ...

Րընէ՝ ...

Գու ...

—Բիւսէ խօզ իմիշ.

—Գելսի ...

—Հիչ ...

—Տանա ...

—Հէր Թարաֆը կէչմիշ.

—Օ հալտէ Թէշէքքիւր իտէրիմ.— ... Րընէ ... պիր ... Ժիւլիէթ ալ Գրէնին ...

(Տէվամը)

Թիճարէթ Օսմանք մէմալիքլերը տախի, պէհոգգըն ասմասըն մաղհարը հիւրմէթի օլմուշ օլան պեօյլէ պիր գաթը քիրամըն էպեար սաւրէթտէ գայ օլմասընտան տօլայը ֆեվգելատէ միւթէէսսիր օլմուշ տըր։

Միւթեվէֆֆաի միւշարիլէյհին ամալը խայրիյէճէ տեպգ իտէն խըտէմաթընա կէլինճէ, պու պապտա լիւզումը տերեճեսինտէ թաֆսիլաթ վէրմէկէ կազէթամըզըն հաճմը միւսաիտ տէյիլ տիր։

Ֆելաքէթզատէլեր իչիւն մէմլէքէթիմիզտէ վէ էճնէպի մէմլէքէթլէրտէ քիւշատ օլընան իանէ տէֆթէրլէրինին պաշընտա «Աշգըրտան» իսմի կեօրիւլմէքտէ, վէ խասթախանէ, մէքթեպլեր վէ պանքըն կիպի թէէսսիւսաթը խայրիյէ իչիւն միւթեվէֆֆաի միւշարիլէյհ վարիսաթընտան հէր սէնէ միւհիմ պիր մէբլաղ իհսան իտիլմէքտէ իտի։

Պիզի տախի ճիհաթէն միւթէէսսիր իտմիշ օլան միւշարիլէյհին վէֆաթընտան տօլայը ֆամիլեասը էֆրատընը թեսլիյէթ չիթմաղ իսթերիզ։

ԹԻՃԱՐԻՅԷ

Պուղտայ.— Պու հաֆթա կէլէն մալ 13500 քիլէ օլուպ, 4500 քիլէսի խումալչագ էտիրնէ վէ 9000 քիլէսի միւխթելիֆ խումալչագ Անատօլու մալը տըր։ Սաթըլ տախի 4500 քիլէ էտիրնէ, վէ 9000 քիլէ միւխթելիֆ մահալլեր մալը օլուպ, սերթ պուղտայ մէվջուտաթը վէ սաթըշը՝ էվրօպա իչիւն ղըյեթի 27½-28¾ բարատան 5000 քիլէ տիր։

Ջավտար.— Էլդէ մալ եօգ. ֆիյաթ իթիպարի օլարագ 17 բարա տըր։

Արփա.— Տախիլէ սարֆիյաթ իչիւն քիլեսի 9-9¼ զրշ.տան 4000 քիլէ թախտա տըրտար սաթըլմըշ, վէ Անատօլու մալընտան մէվջուտաթ վէ սաթըշ՝ քիլեսի 8½ զրշ.տան 3000 քիլեյէ պալիղ օլմուշ տըր։ Բիրաց բէվաճը տըր։ Իխրաճաթ իչիւն հիչ մուամէլէ օլմամըշ տըր։

Նօխութ.— Պու հաֆթա սաթըշ օլմայըպ, Մարսիլիատան՝ Պանտըրմա իլէ Թէքիրտաղը 15 վէ Սամսոն 13.50 տիր։

Գուշ եէմի.— Սաթըշ օլմամըշտըր. Մարսիլիատան՝ Թեքիրտաղ ճինսի 19, Պայքլաւմէշ 22 տիր։

Քէթէն թօխումը.— Թրիեսթէ իչիւն ղըյեթի 41 բարատան 400 չուվալ սաթըլմըշ տըր։

Խաշխաշ.— Սաթըշ օլմամըշ. պէհէր ղըյեթի 50-51 բարա տըր։

Սուսամ.— Բիրաց սաղքին օլուպ, կէրէք տախիլի վէ կէրէք խարիճի սարֆիյաթ իչիւն հիչ սաթըշ օլմամըշ տըր։

Պամուգ.— Բիրացմըզտա պիքրէ չալան մուամէլէ օլմամըշ, վէ մահսուլ մէրքէզլէրինտէ ղըյեթի 31 բարատան ազ պալէլէրիչ օլմըշ տըր։

Մըսըր պուղտայը, քենտիր, տանիսօն, ֆասուլյա, նօհուտ.— Պու հաֆթա հիչ սաթըշ օլմամըշ տըր։

Իսխալեի եմիշլ.

Ուխլար.— Պու հաֆթա կէլէն մալ վէ օլան սաթըշ՝ 900 չուվալ Օտէսա, 1700 չուվալ Սամսոն, 950 չուվալ Սէվասթօբօլ վէ 350 չուվալ Իպրաիլ մալընտան իպարէթ օլուպ, Քեօսթենճէ վէ Վառնա մալը հիչ կէլմէմիշ տիր։ Սամսօն մալը՝ տեյերինէ կեօրէ 55-57 զրշ. իտիյօր։

Շէքեր.— Պու հաֆթա 2800 չուվալ Թրիէսթէ շեքերի կէլմիշ, վէ 1200 չուվալ սաթըլմըշ տըր։ Բուա շէքերի մէվջուտաթ վէ սաթըշը 170 չուվալ տըր։ Թրիէսթէ շէքերինին ֆիյաթը 78-82 զրշ. տըր։ Բիրաց իշլէք վէ ֆազլա ֆիյաթ գայիմ տիր։

Գահվէ.— Պու հաֆթա հիչ մալ կէլմէմիշ վէ սաթըշ 2000 չուվալ պալիղ տըր։ Էլտէ պուլունան մալ 8000 չուվալ բառաեսինտէ վէ բիրացը գարիֆ պուլունմագտա տըր։

Բիրինճ.— Խալենպ 100 չուվալ Ռիզոն կէլմիշ վէ սաթըշ տախի 1000 չուվալ Ռանկուն վէ 100 չուվալ Ռիզոն բիրինճինտէն իպարէթ պուլընմըշ վէ Ճարօնիա վէ Մըսըր բիրինճինտէն սաթըշ օլմամըշ տըր։

Սէպիր եաղը.— Ղըյեթի 9¼ զրշ.տան ազ Թուլքան մալը սաթըլմըշ տըր։

Պրպեր վէ գարանֆիլ.— Նէ մալ կէլմիշ վէ նէ տէ սաթըշ օլմուշ տըր։

Մօմ.— Արօլյօն վէ Ֆուրնիյէ մօմլարընտան մալ կէլմէմիշ իսէ տէ, մէվճուտտան 300 սանտըգ Ֆուրնիյէ վէ 200 սանտըգ Արօլյօն սաթըլմըշ, վէ ներլի մօմըն Օսմանիյէ ճինսինտէն սանտըղը 45 զրշ.տ վէ Պօսֆօր ճինսինտէն քիլօսը 3¾ զրշ.տ բէվաճը մուամէլէ կեօրիւլմիւշ տիր։

Կազ.— Պէհէր սանտըղը 18½ զրշ.տան Քրտանիթ թարաֆըյլէ բէվաճը մալ կէլիպ սաթըլմըշ տըր։

Ծամ.— Բիրացտա թեպտաճիլաթ կեօրիւլմէմիշ տիր։

Տէմիր.— Պու հաֆթա կէլէն մալ 100 թօնիլաթօյա պալիղ տիր։ Թրտանիթ սաւրէթիյլէ վուգու պուլան սէվգիյաթ տախի տախիլ օլանուզը հալտէ սաթըշ էհէմմիյէթսիզ տիր։ Բիրաց տաւրկուն տըր։

Չելիք, գալայ.— Կէլէն մալ վէ օլան սաթըշ էհէմմիյէթսիզ տիր։

Թենէքէ.— 500 սանտըգ մալ կէլիպ վազը օլան մուամէլէ էհէմմիյէթսիզ տիր։

Պաքըր.— Էսէյինճէ էհէմմիյէթլի մուամէլէ օլմուշ տըր։

Չինգօ.— Կէլէն մալ վէ օլան սաթըշ ազ էհէմմիյէթլի տիր։

Սփիրթօ.— Պու հաֆթա կէլէն 5 ֆըչը Թերչենգօ, 18 ֆըչը Ռումանիա, 16 ֆըչը Զօպօզրիչ սաթըլմըշ, վէ ֆիյաթ սըրասըյլա 49-50, 54-56 վէ 52-53 ղըյէ իչիւն պիր լիրա բառաեսինտէ պուլընմըշ, վէ բիրացտա սուքիւնէթ կեօրիւլմիւշ տիր։

Մատէն քեօմիւրի.— Մատէն քեօմիւրինտէն կէլէն մալ վէ օլան սաթըշ էհէմմիյէթսիզ տիր։

Մանիֆաթուրա.— Մուամէլէ օլմամըշ տըր։

Իպլիք.— Պուլկարիստան վէ Շարգի Ռումէլի իչիւն բէվաճըղ թալէպ վէ սաթըշ օլմուշ տըր։

Տիւլպէնտ.— Մուամէլէ էհէմմիյէթսիզ տիր։

Պեզ.— Հիչ մուամէլէ օլմամըշ տըր։

Պասմա.— Աղ բէվաճը սաթըշ օլմագտա տըր։

Իխրաճաթ եմիշլ.

Թիֆթիք.— Պու հաֆթա ղըյեթի 16½-17 զրշ.տան 350 պալիա սաթըլմըշ տըր։

Եուն.— Մուամէլէ օլմամըշ. եէնի գըրգըմ խումլարընըն վիւրուտինէ պեքլենիյօր։ Իզմիրտէն քիւլլիյէթլի մալ կէլմիշ տիր։ Այտըն մալընըն գանթարը 246 զրշ.տան պիր մըգտար սաթըլմըշ տըր։

Բատլըճ.— Պու հաֆթա 15000 ղըյէ Սելանիք կէլմիշ վէ Մըսըր Զագըզըղինտա ազ մուամէլէ օլմուշ տըր։ Իզմիրտէ բիրաց զաիֆ տիր։

Իբէք.— Պու հաֆթա գօզա վէ իբէք մուամէլէսի հիչ օլմամըշ տըր։ Չին իբեկլերինին ֆիյաթը տէյերինէ կեօրէ 90-130 զրշ. տըր։ Մարսիլիատա հիչ գօզա սաթըլմամըշ, վէ ղըյեթի 32½ ֆր.տան 2 պալիա էտիրնէ իբէկի սաթըլմըշ տըր։ Խամ Պրուսա 33.50-38, Սուրիա 35-37, Սուրիա բօյը 41-43, վէ Պրուսա 39½ իթմէքտէ տիր։

Խալը.— Էհէմմիյէթսիզ սաթըշ օլմուշ տըր։

Աֆիյօն.— Ղըյեթի 12½ զրշ.տան 15 սանտըգ Չիլէ, Թօգատ մալը սաթըլմըշ տըր։ Իզմիրտէ ալըճըլարըն չէքիլմէսինտէն տօլայը բիրաց սաղքին տիր։

Ֆինտըք.— Ղըյեթի 18 զրշ.տան 20 չուվալ պէյազ քիթրէ սաթըլմըշ տըր։ պիրինճի ճինս պէյազտան էլտէ մալ եօգ տըր։ Իքինճի ճինս պէյազտան 20 չուվալ, վէ սարը մալլարտան 1800 չուվալ տըր։

Մահմուզէ օթու, սազըզ.— Օլան մուամէլէ էհէմմիյէթսիզ տիր։

Սարը պոյա մօմու.— Պու հաֆթա մուամէլէ օլմամըշ. Իզմիրտէ ֆիյաթ պիր մըգտար տիւշմիւշ, վէ Թապիդ մալըն պէհէր ղըյեթի 19 զրշ. բառաեսինտէ պուլընմըշ տըր։

Տերի.— Օլան մուամէլէ ազ էհէմմիյէթլի տիր։

Բալամութ.— Աղ մուամէլէ օլմուշ տըր։

Մէյվէ.— Բիրացլարտա մուամէլէ հէման եօգ տըր։ Իզմիրտէ իշ օլմամըշ, վէ գանթարը 28-31 զրշ.տան ազ խուրմա սաթըլմըշ տըր։

Սալէփ, ճէհրի, մազի, ճեվիզ, ֆընտըգ.— Պու հաֆթա հիչ սաթըշ օլմամըշ, վէ բիրաց տաւրկուն պուլունմըշ տըր։

ԺԱՆՏԱԽՏ

(Էվվելքի նիւսխայի մապատի վէ խիթամ)

Վերջապէս հարկաւոր է մաքրութիւն ամէն բանի մէջ, խուսիլ ամէն տեսակ չափազանցութիւններէ, լաւ սնունդ առնել եւ առողջարար հետեւիլ առողջապահիկ պատուէրներու. այս նախազգուշութիւնները ընդ մէկը անկարծ հիւանդութենէն ազատ կը մնայ, հակառակ պարագայի եթէ մէկը ժանտախտով վարակուի, փա՜ռք Աստուծոյ, այսօր անոր ալ դարմանն գտնուած է շնորհիւ Ֆրանսացի գիտնականին բժիշկ տօքթօր Եերսէնի։ Տիֆթերիի (գուշ պօղան) սէրոմին նման ժանտախտին սէրումն ալ գտնուած լինելով, մարմին տակէն ներչ անոր նման ներարկելով հրաշալի բուժումներ ձեռք բերուած են, որուն պատմութիւնը տիֆթերիի սէրոմը գտնող Նշանաւոր տօքթօր Րու՛ հաղորդած է Ֆրանսական Բժշկական Ակադեմիին, որմէ կը քաղենք հետեւեալը։

Տօքթօր Եերսէնի Հանոի քաղաքին մէջ դարմանած 27 ժանտախտի դէպքերու մասին, նոյն քաղաքին Ֆրանսական հիւպատոսը հետազօտած տեղեկութիւններ տուած է տօքթ. Րուի, նա ալ օգոստոս 11ի Ակադեմական նիստին հաղորդած է հետեւեալ մանրամասնութեամբ։

1894ին պատահած ժանտախտի միջոցին տօքթ. Եերսէն Հօնկ-Քօնկ ղրկուեցաւ։ Նոյն տանն նա հաստատեց ժանտախտաւորներու պալարներուն մէջ մեծ քանակութեամբ մանրէներու գոյութիւնը։

Այս մանրէը ժանտախտաւոր մարդկանց, նոյնպէս հիւանդութեան սկիզբները մեծ թուով սատկող մուկերուն վըրայ կը գտնուի։ Այս մուկերը պալարներ ունէին որոնց մէջ կը գտնուէր մեծ թըւով Եերսէնի եւ տօքթօր Քիթասաթօի մանրէները։ Ժանտախտի մանրէները հաւաքուած հեղուկ մը եթէ առողջ մուկերուն ներարկուի, իսկոյն կը հիւանդանան. այս հեղուկէն եթէ միայն մի քանի կաթիլ մուկի մը ներարկուի, 24էն 60 ժամուան մէջ կը սատկի բազմաթիւ մանրէներ ունենալով։ Նոյն իսկ մուկերը այն հեղուկէն ուտելով ժանտախտով կը վարակուին։ Միեւնոյն վանդակին մէջ գտնուած մուկերը կարող են հիւանդութիւնը ուղղակի իրարու փոխանցել, եւ նոյնպէս սահմանել վանդակին մէջ ժանտախտի փոքր համաճարակ մը։

Ժանտախտին երեւան եկած միջոցին հողին մէջ կը գտնուի անոր մանրէին շատ նմանող մանրէ մը, որ կենդանիները կոտորել, սակայն այնքան զօրաւոր չէ։ Այս մանրէը հողին մէջ կը պահուի, ուրկէ հիւանդութիւնը դիւրաւ կը վերածնի։ Բասթէօր արդէն այս նկարագրած թօղուն մանրէին գոյութիւնը հաստատած էր, որ յանկարծ վերակենդանանալով ժանտախտի յանկարծական երեւումին պատճառ կը դառնայ։

Ուրեմն ժանտախտը հողէն մուկին կանցնի, յետոյ անկէ ալ մարդուն, ուրկէ կը ծագի կարելի եղածին չափ մուկեր սատկեցնելու կարեւոր գաղափարը։

Ճանճերուն միջոցաւ հիւանդութեան մարդուն փոխանցուիլը արդէն ապացուցուած է։

Մարդն ալ իր նմաններուն ուղղակի հպմամբ կուտայ ժանտախտը։

1896ին Վիլ բժիշկը ժանտախտին մանրէը գտած է բերնի մէջ, լեզուի վրայ, արտաթորութիւններուն եւ արեան խուլին մէջ։ Շատ անգամ ժանտախտաւորները արտաքին պալարներ չեն ունենար, միայն փորհարութիւն կամ խուլի կունենան, որոնց մէջ գտնուած մանրէները կարող կըլլան հիւանդութիւնը տարածել։

Շատ անգամ մանրէը հիւանդին արեան մէջ կը գտնուի, որով առաջին դէպքը պատահելուն՝ կարելի կըլլայ արեւնը քննելով ախտին բնութիւնը ու ահաւոր որոշել։

Եէրսէն անմիջապէս ուզեց ժանտախտին սէրօբուժութիւնը (սէրօթէրապի) իրականացնել։ Գալմէթի եւ Պօրիլի հետ նախապէս նապաստակի եւ հնդկախոզի նման փոքր կենդանիները, եւ յետոյ ձի մը պատուաստեց։ Ձին ամենէն զգայուն է, ամենափոքր քանակութեամբ ներմուծուած հեղուկը ծանր ջերմութիւն մը եւ պալար յառաջ կը բերէ։ Եթէ հեղուկը անոր արեան մէջ ներարկուի, առողջութեան սահմանը մինչեւ 40,41 աստիճանի կը բարձրանայ, եւ նոյնպէս միջոց մը կը մնայ բարձր։

Քանի մը օր ապաքինելէ յետոյ, նորէն կը սկսուի ներարկումը, այն տանն դարձեալ միեւնոյն նշանները երեւան կուգան, յետոյ կոյն եւ այնպէս կամաց կամաց ջերմութիւնը աւելի քիչ անուղութիւն մը կունենայ, եւ ներարկումին ազդեցութիւնը վերջնականապէս կը դադրի, այն ատեն ձին պատրաստ եղած է, այսինքն պատուաստուած։ Եթէ վերջին ներարկումէն երեք շաբաթ յետոյ անոր արեան հեղուկը առնուի, ժանտախտի սէրոմը կըլլայ այն, որ այս սէրոմով տօքթօր Եէրսէն նախապէս անասուններուն վրայ փորձեր կատարեց։

Եթէ այսպէս պատուաստուած ձիուն սէրոմին հարիւրամէթր խորանարդէն մի տասներորդ մասը մուկի մը ներարկուի, եւ յետոյ անոր ներարկուի ժանտախտին մանրէալից ու վարակիչ հեղուկը, անասունը հիւանդութեան աւէլ նշան ցոյց չի տար։ Ուրեմն այս սէրոմը պաշտպանիչ է։

Ժանտախտին դէմ այս նորագիւտ սէրոմին «պաշտպանիչ» յատկութիւն ունենալէն զատ, ունի նաեւ «բուժիչ» յատկութիւն մը։ Ասիկա ապացուցելու համար տօքթօր Եէրսէն մուկերուն նախապէս «վարակիչ» հեղուկէն ներարկեց, յետոյ 12 ժամ վերջը պատրաստ եղած ձիուն սէրոմէն 1էն 2 հարիւրամէթր խորանարդ ներմուծեց։ Այս անասունները առողջացան։ Ուրեմն սէրոմին բուժիչ յատկութիւնն ալ ապացուցուած էր, որովհետեւ եթէ բուժիչ կարողութիւն չունենար, մուկերը կանխաւ ներմուծուած վարակիչ հեղուկէն պատճառած ժանտախտով անպատճառ պէտք է սատկէին։ Անա այն տանն է որ տօքթ. Եէրսէն ուզեց սէրոմը մարդու վրայ գործածել։

Այս միջոցին տօքթօր Եէրսէն Նիաթրանկ գնաց, եւ հոն աշխատանոց մը հիմնելով սկսաւ բազմաթիւ ձիեր սէրոմագործ ընել, հարկաւոր եղած «Հակաժանտախտային սէրոմ»ը անոնցմէ քաղելու համար։ Աշխատանոցը նոր բացուած էր երբ սկսաւ 1896ի ժանտախտը։ Տօքթօր Եէրսէն չկրցաւ ապացուցիչ փորձը կատարել։ Նոյն միջոցին Փարիզէն առաւ 80 չիչ սէրոմ, բայց ժանտախտը պակսած էր եւ անկարելի էր սէրոմը փորձել Չինացիներուն վրայ, վասնզի Եւրոպացիի մը կողմէ եղած բոլոր փորձերուն բացարձակապէս կը հակառակէին։

Նոյն միջոցին Եւրոպացի կղերական մը Շօօ անունով՝ ժանտախտէ բռնուեցաւ, եւ առիթ առաջին դէպքը եղաւ որ Տքթր. Եէրսէն կարողացաւ փորձել սէրոմը։

Ցեղոյ կղերականցին երիտասարդ աշակերտներէն մին ժանտախտով վարակուեցաւ եւ վիճակը մահելու մօտեցած էր։ Հիւանդութիւնը յանկարծ 26ի առաւօտուն սկսած էր, խիստ ցաւոտ պալարով եւ ընդհանուր ծանր վիճակով մը։ Ժամը 5ին, Տքթր. Եէրսէն 10 հարիւրորդամէթր խորանարդ սէրոմ ներարկեց, ժամը 6ին եւ 9ին նոյնչափ եւս, կէս գիշերին հիւանդը հանդարտեցաւ եւ քնեց։ Հետեւեալ առաւօտ, տաքութիւն չունէր, պալարը չէր ցաւեր։ Հետեւեալ օրը արդէն առողջացած էր։

Տքթր. Եէրսէն այն տանն Գանդօնէն հեռացաւ գործիք մը եւ սէրոմ թողնելով։ Իր մեկնելէն վերջը ուրիշ երկու աշակերտներ եւս ժանտախտէ բռնուեցան եւ նոյնպէս սէրոմի շնորհիւ առողջացան։

Տքթր. Եէրսէն յետոյ Ամոյ գնաց եւ հոն 8 օրուան մէջ 23 ժանտախտի դէպք դարմանեց։ Այս 23էն 21ը առողջացան, եւ 2ը մեռան. մին ներարկուելէ 5 ժամ, իսկ միւսը 24 ժամ յետոյ։ Սակայն այս մեռնողներէ մին հիւանդութեան հինգերորդ օրը տեսած էր, իսկ միւսին թուլացումը խիստ խոր էր։

Ներարկուած սէրոմին օրական չափը հիւանդութեան ծանրութեան եւ հիւանդին տարիքին համեմատ 40էն 60 հարիւրորդամէթր խորանարդ եղած է։

Ուրեմն, սէրոմը եթէ հիւանդութեան սկսած միջոցին գործածուի՝ խիստ ազդեցիկ է, ինչպէս որ նոյնը փորձուած է տիֆթերիի կառազութեան եւ այլ ախտերու համար։

Ահաւասիկ մէ օրինակ յիշենք։ Հիւանդը առաւօտուն ժանտախտով վարակուեցաւ, ընդհանուր տկարութիւն, անախորժակութիւն, ջերմ եւ պալար ունէր, ժամը 2ին 40 հարիւրորդամէթր խորանարդ սէրոմ ներմուծուած է, երեկոյին բարելաւութիւն նշմարուած է։ Հետեւեալ օրը մի քիչ ընդհանուր տկարութիւն եւս կայ, պալարը քիչցած է բայց նշանակելի բարելաւութիւն մը կայ։ Հետեւեալ օր, կատարելապէս առողջացած եւ պալարը բոլորովին անհետացած է։

Եթէ ներարկումը առաջին օրերը կատարուի հիւանդը 24 ժամուան մէջ կառողջանայ պալարը առանց թարախակալելու։ Եթէ ներարկումը երկրորդ օրը կատարուի, սէրոմը մի քիչ աւելի լինելու է, եւ առողջանալը մի քիչ երկար, այսինքն 2-3 օր կը տեւէ, սակայն առանց պալարը թարախակալելու։ Եթէ երրորդ կամ չորրորդ օրը կատարուի, սէրոմը աւելի մեծ չափով ներարկել հարկ կըլլայ, պալարը կը թարախակալի, սակայն դարձեալ կարելի է բուժում առնել։

Եզրակացութիւն.— Այս 26 ներարկումով դարմանուած հիւանդներէն միայն 2ը մեռած են, որ 100էն 6-7 մահ ընել է։ Պէտք է յիշել նաեւ որ գործածուած սէրոմը Եւրոպայէ զանազան տեղերէն բերուած էր։ Այսու հանդերձ շատ ընթաց եւ իրական ազդեցութիւն մը ունեցաւ։

Ժանտախտի այս սէրոմին պաշտպանիչ յատկութիւնը, ծաղկի պատուաստին նման, աւելի ազդեցիկ է. ուրեմն ժանտախտաւորներու հետ հաղորդակցութեան մէջ եղող բոլոր առողջ անձերը պէտք է պատուաստել, որպէսզի հիւանդութիւնը չը կարենայ ներգործել։ Այս գործիքին կը յարի բացարձակապէս Տօքթ. Եէրսէն։

Անոր հետ մենք ալ կըսենք թէ այս 26 պարագան դեռ շատ քիչ է, սակայն եթէ մտածուի թէ մինչեւ ցարդ ժանտախտէ բռնուողներուն 100ին 80ը կը մեռնէին, հետեւաբար կրնանք ենթադրել թէ լուրջ կերպով եւ վերջնականապէս հաստատուած է ժանտախտը սէրօմով դարմանելու եղանակը։ «Հակաժանտախտային սէրոմին» ազդեցութիւնը բաւականին եւ վերջնականապէս հաստատուած իրողութեանց կարգը անցնելուն մէկ տարացոյցն ալ այն է որ, այս վերջերս Բարիզի Բասթէօրեան հաստատութեան մէջ ժանտախտի սէրոմը պատրաստելու համար 15 ձի յատկացուցած են։ Ուրեմն, այնքան չը վախնանք ժանտախտէն։

ՏՕՔԹ. Կ. Յ. ԲԱՇԱԵԱՆ

ՄԻՍԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Ռումանիա գրալըղըն եէվմը մախսուսը օլմադ միւնասեպէթիյլէ, էվվէլքի գիւն Ռումանիա սէֆարէթխանէսինտէ պիր ռեսմը գապուլ իճրա օլունմըշ տըր։ Սեֆիր Մ. Ճուվարա եօլէյին սէֆարէթխանէտէ պիր զիյաֆէթ վերմիկի կիպի, զիյարեթէ կէլէն Ռումանիա թեպաաըյը տախի գապուլ էյլէմիշ, վէ թէբրիք օլընան միւգէմմէլ պիր պիւֆէտէն իքրամլար օլընմըշ տըր։

Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն վէ մագամը Սատարէթուզմա վէ Խարիճիյէ նեզարէթլերինտէն կեօնտէրիլէն մէմուրլար՝ սեֆիրը միւշարիլէյհէ ռեսմը թեպրիքէ իֆա իթմիշլեր տիր։

—Կէչէն ճումա կիւնի Ռուսիա սէֆիրի Մ. տը Նէլիտօֆըն հալգալը Շահանէյէ գապուլ պույրուլտուղը սըրատա պաշ թէրճիման Մ. Մագսիմօֆ տախի պուլընմըշ տըր։

—Շուէտ-Նորվեճիա սէֆիրի իլէ Ֆռանսա Ռուսումիյէ միւտիրի զօնթ տ'Արնոսըն զեվճելերի վէ Շարգ շըմէնտիֆերլէրի միւտիրը ռումուսի Մ. Կրօսհօլց էվվելքի կիւն Տէրաբատէյէ կէլմիշլէր տիր։

—Ռուսիա սէֆարէթխանէսինին Տինկէչ նամ իքինճի մայէթ վաբորը՝ Ռուս Գըրմըզը Խաչ հէյէթինի Վօլօյա նագլ իթմիքտէն սօնրա Տէրաբատէյէ ավտէթ իթմիշ տիր։

—Օսմանլը Պանգասը միւտիրի մուավինի սաատ. Ալէգօ Բանեէրի պէյ հազրէթլէրի իլէ զեվճեսի էվվելքի կիւն Տէրաբատէյէ ավտէթ իթմիշլեր, Սիրքէճի ըսթասիօնընտա Պանգա վէ Ցայսինը Ռուսումիյէ մէմուրլարը իլէ ենէ պիր միւթեպերնը թարաֆընտան գապուլ օլընմըշ տըր։

—Տէրաբատէյէ իթալիա սէֆարէթի աթաշէ միլիթերիյէսի Մ. Օգրէվէնին թայինի օլունտուղը իշիտիլմիշ տիր։

—Գատըգէօյ Ռում մեթրօբօլիտի Եօաքիմ էֆ.՝ Մագնիսա մէթրօբօլիտլիկինէ, վէ Թեքիրտաղ մէթրոբօլիտի Եէրմանոս էֆ. Գատըգէօյ մէթրոբօլիտլիկինէ նագլ օլընմըշլար տըր։

—Իսքէնտէրիյէ մուհաֆըզը սապըգ սատր. Ահմէտ Բաֆէթ բաշա հազրէթլէրի՝ տուին Իսքէնտէրիյէտէն Տէրաբատէյէ կէլմիշ տիր։

—Ցուն քեօբրիւնին Գալաթա ճիհէթինտէ Սաթելիթ խարիճտէ պիր չալըշ իսկէլէսինտէ պիր խայլի չալընմըշ զիյթ յալը իլէ պոլու թարաֆընտան տերթեսիթ օլունմըշ տըր։

—Արտինօ-նամ Խունան սէֆինէսի Զաճապգալեէ Օսմանլը մէմուրլարը թարաֆընտան թեվգիֆ իտիլմիշ տիր։

—Ճէզաիրը Պահրը Սէֆիտ Թարֆը գումանտանըղընա գայմագամ Մազհար պէյ թային օլընտըղընտան, եազընտա մահալը մէմուրիյեթինէ ազիմէթ իթէճէգ տիր։

—Վօլօ, Զաթալճա վէ Նեօվրէզէր պէյլերինէ շըմենտեֆեր իշլէմէկէ պաշլամըշ տըր։

—Վեճիլերին թահսիլաթընտա ֆեվգելատէ ղայրէթ իտտուկի, իշգում օլան պաշէնին մանթագասըն Տէրաբատէյէ կեօնտերիլմեսի՝ Մալիյէ նեզարէթինտէն թաղյան մալիյէ մէմուրլարընա իւզաթ օլընմըշ տըր։

—Այտըն վալիսի իսմայ. տէվլ. Քեամիլ բաշա հազրէթլէրի՝ մայէթլէրինտէ տուրան պէլէտիյէ րէիսի սաատ. էլպէֆ բաշա հազրէթլէրինէ մէքթուպի վիլայէթ սաատ. խայրի պէյ պուլընտուղը հալտէ, ճումա էրթէսի սապահը Թրենէ մախսուս իլէ Պայէնտիր վէ Թիրէյէ ազիմէթ, ազիմ իւգէրի իզմիրէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Կիրիտ իսլամ էհալիսի իչիւն պու տէֆա սաթըն ալընան 1050 չուվալ բիրինճ իլէ Գուլբաշ Գալըտամընտա բիւյիւքիւթ գօմիսիօնա կէթիրիլէն 46 թենէքէ զայթուրմ 4 սանտըղ գօնիւլէպ Կիրիտէ կեօնտերիլմիշ տիր։

—Կէչէն կիւն Իզմիրտէ զարլատան չարգա տօղրու 7-8 սանիյէ սիւրէքլի վէ օլտուգճա շիտտէթլի պիր զելզէլէ հըսս իտիլմիշ իսէ տէ, հիչ պիր խազաթըրք օլմամըշ տըր։

—Ցուն կեճէ սաաթ 5 պուչուգ րատտէլէրինտէ Պէյօղլունտա Էյմա Տօղընտա Թուզհէլար ճատտէսինտէ Օնիկ աղա նամընտա պիր զաթըն մալը օլան պօշ տուքքեան խանէտէն հանկըն չըգարագ, հանընտաքի 1 էվ իլէ պէրապէր խանէը հալտէ սեօնտիւրիլմիշ տիր։

—Էրէնքէօյի վէ Կեօզթեփէ ճիվարլարընտա պիր սէննէտէն պէրու սըրգաթլար վուգու պուլմագտա օլուպ, պաւնլարըն ֆաալերի էվվելքի սապահ տերտեսթ օլընմըշլար տըր։ Շեօյլէ քի, Լըզըսըղլար օ կէճէ եինէ Էրէնքէօյինտէ վազըը պիր քեօշքէ կիրիպ, պիր թօգըմ ալթուն վէ կիւմիւշ վէ սաիր էշյալար սըրգաթ իտուպ, պիր գաչ չուվալ տերունանինտէ Սթամաթօ ալիրմագտա իքէն, գայքթաներ տուլայըլըփ, մէրգում սըրգըլէր տերթեսթ օլընմըշլար վէ իսխինեաթ օլընտուգտա, եօթեան պէրու իճրա իթտիքլերի ֆիիլը սըրգաթլարըն իթիրաֆ էյլէմիշլերտիրտէն, չալընան էշյալար իլէ պէրապէր իւսքիւտար միւտեառ րէմըւմիյէ կեօնտէրիլմիշլեր տիր։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՌՈՒՍՈՒՄԻՅԷ ՄԷՃԼԻՍԸ
ԻՏԱՐԷՍԻ

Ռումէլի Շըմէնտիֆերթ Թօմվիլաթըըն 164նճի գալէմը՝ ալտը. յունիսըն 1ինճի սալը կիւնիւ ժամ եօլյէ վագթը Օսմանլը Պանգասը մարիֆեթիյլէ վէ Տուչունը Ռուսումիյէ տարէսինտէ սաւրէթը ալենիյէտէ քեշիտէ օլընաճագ տըր։

8/20 մայիս 1897 4—1
Տէրսաատէթ

THE GRESHAM LIFE

ԹՀԸ ԿՐԷՇԷՄ
ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՍՄԻՒՐ ՍԻԿՕՐԹԱ
ՔՕՄՓԱՆԵԱՍԸ

ԿՐԷՇԷՄ նամ Լիվիթըտ Ինկիլիզ էօմիւր սիկօրթա գումբանեասը միւտիրիյէթի՝ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՃԻՆԻՅԱՐԻՍԻ սօգագը Ն° 17տէ պիր ահէնձիա թէէսիս իտուպ, պունըն միւտիրիյէթինի Մ. Վ. ԳՕՖԻՆՕՅԱ հէվալէ էյլէմիշ տիր։

Էվլատլարընըն իսթիգպալլերինի թաչիմէքթէ օլան ֆամիլեա բէտէրլէրինին՝ իշպու գումբանեանըն ֆեվգելատէ միւսաիտ շարթլարընտան պիլիսթիֆատէ, քենտի եօմիերինի սիկօրթա իթտիրէճեքլէրինի, վէ պեօյլէճէ էսնաի վէֆաթլարընտա վարիսլերինի թէսէլլի իտէճէկ պիր մեպլաղ թերք իտեճեքլերինի միւքիրր գումբանեանըն միւտիրը սանամիռի գոնլէն իսթիֆաճէ խալէլէքիտ տիր։

Պու պապտա տահա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՃԻՆԻՅԱՐԻՍԻ սօգագընտա Ն° 17տէ գումբանեանըն աճէնթեսի Վ. ԳՕՖԻՆՕՅԱ միւրաճաաթ էյլէմելերի լազըմ կէլիր։

36—8

ՍՊՕԹ ԵԱՂԸ

Տէրսաատէթ 13 գեկտ. 1885

Մ. Սփօթ վէ Մ. Պօֆ,

Սըֆաթը բէամսիյէմ հաւէպիլէ սիզին քիրէճ վէ սատա իբօֆօսֆիթլի Մօրինա պալըգ եաղընը թեճրիւպէ իթմէկէ վէսիլէյապ օլմամագտա իսէմ տէ, սաիր աթըպպա թարաֆընտան վագը օլան թեճրիւպէլէրտէն վէ քեզա պիզիմ խասթախանէլէրիմիզտէ պապը աթըպպայա իճրա իթտիրտիկիմ թեճրիւպէլէրտէն անլաշըլտըղընա կեօրէ, սիզին մէզքիւր թերթիպինիզ խասթալար թարաֆընտան գօլայլըգլա ալընմագտա վէ պիր խայլը զէմանտան պէրու ֆէննը թըպպըն իշպու թերթիպտէ կեօրմիւշ օլտուղը պիւճիւմլէ մուհասսէնաթ թեպէյյիւն իթմէքտէ տիր։

Սէր թապիպը հազրէթը Շեհրիյարի
ՏՕՔԹ. Լ. Լ. ՄԱՎՐՕԵԷՆԻ ԲԱՇԱ

ԻԼԱՆ

Ա ԼԱ ԹՐԻԳՕԹԷՕԶ

Լա Թրիգօթէօզ մաղազասը ֆիթօնլէգ վէ սաիրէ իչիւն եունը վէ իբէքլի գումաշլար վէ կարնիթիւրլէր էլտէ մէվճութ սաւրէթիյլէ սաթըլմագտա օլտուղընը քենտի միւշթէրիլէրինէ միւժտէլերինէ իլան իտէր։ Պասմատան մաադա մէյթաքիր մաղազատա Բարիզին պիրինճի ֆապրիգալարը մամուլաթընտան գատըն վէ չօճուգլար իչիւն հէր նէվի չօրաբ վէ միւզէյյէն հազըր էլպիսէ մէվճուտ օլուպ, եօրտ իչիւն տէ 25 զրշ.տա գատար չօրապլար վար տըր։

Ֆիյաթ մագթու վէ սաթըշ բէշին բարա իլէ օլուր։ 12—12

ՊՈՒԼՍԻ ԼՈՏՈՆԷ
ԱՆՈՆԻՄ ԴՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸ
ՍԷՐՄԱՑԷ 200,000,000 ՖՐԱՆԳ

Տէրտասանէթ ամէնթէլիկի՝ Գարագէօյ քէօրրիւի գուրպինատ Հալուճեան խան։

Իքինճի ամէնթէլիկի՝ Սթամպօլամ Սուլթան Համամտանա Հանճարուլ խան։

Գրէտի Լիոնի՝ հէր նէվի պանգա մուամէլաթը իւրա իւրա, եսամ վէ Թահվիլաթ իւզերինէ իսթիգրազ վէրիր, եսամ վէ Թահվիլաթ ըէհին ալարագ հիսապը ճարիւր (գունթ գուրան) ալար, Ֆրանսա վէ մէմալիքը սարիրէնին միւխթէլիֆ բիյացալարընա գամպիօ չզգալբրը, գրէսիթիօ քանղալարը վէրիր, պարա սա օրտարըլարը իմրա իսէր վէ չէրսիթը մուայյէնէ իւլ թէեսիլաթ գապալ իսալա վասէլի պունալար վէրիր։

Սթամպոլ իքինճի ամէնթէլիկի՝ հէր նէվի պանգա իւլերի իւրա իւրա, մալ վէ էմթիայա մուգապիլ իսթիգրազլար վէրիր, եալնըզ եերէյտիրմէք իւզերէթի ալարագ վէ եասսա Տէրտասանէթ վէ էնէնպի մէմէքէթլեր